

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ رَحْمَةٌ

زندگی شایسته
از منظر قرآن و عترت

اصغر طهرانی بلداجی



انتشارات نظری

سروش‌نامه: طهماسبی بلداجی، اصغر / ۱۳۶۵
 عنوان و نام پدیدآور: زندگی شایسته از منظر قرآن و عترت / اصغر طهماسبی بلداجی
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات نظری ۱۳۹۶
 مشخصات ظاهری: ۱۴۰ ص
 شابک: ۸-۷۰۰-۲۸۹-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه: ص ۱۱۹
 موضوع: راه و رسم زندگی (اسلام) - جنبه های قرآنی
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۹/۵۹۹ BP۲۵۸
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۴۳۰۵۰



انتشارات نظری

نام کتاب: زندگی شایسته از منظر قرآن و عترت
 نویسنده: اصغر طهماسبی بلداجی
 نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶
 شمارگان: ۵۰۰

«کلیه حقوق مادی، چاپ و نشر مخصوص ناشر می‌باشد»

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولی عصر (عج)، خیابان سید جمال الدین اسدآبادی (یوسف آباد)

نیش خیابان فتحی شقاقی، جنب بانک انصار، پلاک ۱۲، خانه ۵، واحد ۱۷

info@nashrenazari.com

همراه: ۰۹۱۹۰۱۲۹۴۵۵

www.nashrenazari.com

تلفن: ۸۱۰۲۷۷۵



فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	مقدمه
۷	قرآن و عترت شرط هدایت
۷	معرفی اجمالی قرآن
۱۱	معرفی اجمالی عترت
۱۵	فصل اول: اعتقادات یا ارکان زندگی
۱۷	مبانی اعتقادی زندگی اسلامی
۱۸	خداباوری
۲۲	آخرت محوری
۲۵	ولایت پذیری
۳۱	فصل دوم: شاخصه های فردی زندگی شایسته
۳۳	شاخصه های فردی زندگی اسلامی
۳۳	اقامه نماز
۳۶	روزه
۳۷	حج
۳۹	پرداخت زکات و خمس
۴۰	انجام واجبات و ترک محرمات
۴۳	فصل سوم: رویکردهای رفتاری در سبک زندگی اسلامی
۴۵	تقویت امید و نشاط در زندگی و منع ناامیدی
۴۶	دعا و اهمیت آن در زندگی
۴۸	توکل و اعتماد به خداوند
۴۹	سفارش به صبر و استقامت
۵۳	فصل چهارم: بایسته های اخلاقی زندگی شایسته
۵۵	مؤلفه های اخلاقی زندگی اسلامی

۵۷	اخلاق خانواده.....
۵۹	اخلاق قرآنی، اجتناب از رذایل.....
۵۹	پرهیز از خشم و غضب.....
۶۰	اجتناب از بدگمانی، تجسس، غیبت.....
۶۲	پرهیز از حسد.....
۶۴	اجتناب از دیگر رذایل اخلاقی.....
۶۴	اخلاق قرآنی اهتمام به فضایل اخلاقی.....
۶۴	خوش خلقی و نرم خوئی.....
۶۵	صداقت و استقامتی.....
۶۷	اهتمام به فضایل اخلاقی در حدیث عنوان بصری.....
۷۰	اخلاق پوشش، اهتمام به حجاب و عفاف.....
۷۳	فصل پنجم: بایسته های جمعی زندگی شایسته.....
۷۵	شاخصه های زندگی اسلامی در بعد اجتماعی.....
۷۵	امر به معروف و نهی از منکر.....
۷۷	همکاری در امور اجتماعی.....
۷۸	برابری همگانی در برابر قانون.....
۸۰	رسیدگی به مشکلات یکدیگر.....
۸۲	پابندی به معاهدات و پیمانها در روابط اجتماعی.....
۸۴	مشورت و تأثیرات آن در زندگی اجتماعی.....
۸۶	اتحاد و یکپارچگی و پرهیز از تفرقه و نفاق.....
۸۹	فصل ششم: بایسته های اقتصادی زندگی شایسته.....
۹۱	شاخصه های اقتصادی زندگی شایسته اسلامی.....
۹۱	انضباط اقتصادی.....
۹۳	عدالت اقتصادی.....

فرهنگ سازی استفاده بهینه از نعمت های الهی.....	۹۵
حمایت اقتصادی از افشار آسیب پذیر.....	۹۹
توسعه فرهنگ تلاش و کوشش.....	۱۰۱
عدم استفاده از کالاهای قاچاق.....	۱۰۳
چهل حدیث کاربردی.....	۱۰۵
فهرست منابع.....	۱۱۳

مقدمه

یکی از مهم ترین مواردی که در موفقیت انسان در هر زمینه ای تأثیر والایی دارد، داشتن هدف است. داشتن هدف کارها را منسجم و با انگیزه تر می کند و بر همین اساس حکیم به کسی می گویند که کارهای خود هدف داشته و بیهوده کاری را انجام نمی دهد. خداوند سبحان را حکیم می گویند از آن جهت که تمام کارهایش بر اساس حکمت مطلق می باشد و از کارهای بیهوده منزّه است. خلقت انسان نیز به عنوان یکی از کارهای خداوند سبحان بر اساس حکمت و در پی هدفی منسجم بوده است. بر اساس این هدف از خلقت انسان بندگی خداوند متعال می باشد؛ خداوند انسان را کرامت بخشید و بر بسیاری از موجودات برتری داد و با اعطای قوه تعقل و تفکر و با ارسال رُسل و کُتب، راه بندگی کردن را فرا روی انسان گمارد. هدف از خلقت انسان بندگی به معنای تکامل رسیدن و نایل شدن به قرب الهی و بهره مند شدن از فیض بی کران خداوند سبحان است. خداوند غنی بالذات بوده و از نیاز به مخلوقات و عبادات آنها بی نیاز مطلق است اما رحمتی است بی انتها و نامتناهی که لازمه رحمان و رحیم بودنش بخشش است به همین اساس خلقت انسان و سایر موجودات بر پایه فیض رساندن و قاعده لطف الهی است. آمدن پیامبران الهی نیز برای زنده کردن فطرت خدادادی انسان و نشان دادن هدف خلقت وی بوده است. با آمدن آخرین پیامبر آسمانی دین به مرحله کمال خود رسید و خداوند آنچه را که انسان ها برای رسیدن به هدف خلقت خود به آن نیاز داشتند بیان نمود. قرآن کریم به عنوان آخرین کتاب آسمانی و معجزه جاودان اصول کلی هدایت را برای انسان ها بیان داشت و خداوند تبیین و تفسیر تکمیلی این کتب آسمانی را بر عهده پیامبر اکرم(صلوات الله علیه) و جانشینان بر حقش، اهل بیت(علیهم السلام) واگذار نمود. قرآن کریم در تبیین مقام پیامبر اکرم(صلوات الله علیه) و اطاعت از او امر ایشان اینگونه می فرماید: «وَمَا آتَاكُمُ

الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَاتَّبِعُوا» (حشر/۷) و هر دستوری که رسول به شما داد بگیرید و از هر گناهی نهیتان کرد آن را ترک کنید و از خدا بترسید که خدا عاقبی سخت دارد.

یکی از مهم ترین اوامر پیامبر اکرم (صلوات الله علیه) به تمام مسلمانان از آغاز تا قیامت، تمسک به قرآن و عترت است. پیامبر اکرم (صلوات الله علیه) راه رسیدن به کمال و سعادت در دنیا و آخرت را تمسک به قرآن و عترت بیان نمود؛ تمسک به یکی جدای از دیگری به فرموده اُسوه مطلق مومنان بیهوده بود و به نتیجه نمی رسد. بنابراین برای داشتن یک زندگی شایسته و نایل شدن به هدف خلقت باید به این دو ثقل ارزشمند باهم تمسک جست و از رهنمودهای آنان بهره مند گردید. بایسته های یک زندگی شایسته در تمام سطوح و جوانب آن در ذیل آیات قرآن و روایات معصومین (علیهم السلام) تبیین شده است که بدون شک اجرایی کردن آن ها سعادت و کمال دنیا و آخرت را از ابعاد فردی و اجتماعی بر انسان می آورد. باید توجه داشت دو عنصر تبیین صحیح و اجراء درست، ضامن به تحقق رسیدن این مهم است. در این پژوهش محورهای کلی زندگی شایسته اسلامی را با استناد به دو ثقل ارزشمند به اجراء بیان شده است؛ شایان ذکر است دین اسلام از جامعیت مطلق در امور هدایتی برخوردار است و به تمام حجاب زندگی انسان توجه داشته و هر چه را که انسان برای خوشبختی دنیا و آخرت به آن نیاز دارد، بیان داشته است در این نوشتار برخی از شاخصه های زندگی شایسته در ابعاد مختلف بیان می شود اما در مورد رضایت خداوند سبحان قرار گیرد و رهنمودی باشد برای رسیدن به هدف خلقتی که خداوند ما را برای آن آفریده است. در پایان از تمامی کسانی که بنده را در انجام این پژوهش یاری نمودند سپاسگزارم. پدر و مادرم که مرا در راه رسیدن به هدف خلقتم رهنما بودند، همسر بزرگووارم که در انجام پژوهش ها و نشر معارف ثقلین پشتیبانم بود، تمامی معلمان و اساتیدم از آغاز تا کنون که برای بنده زحمات زیادی کشیدند و همچنین از زحمات آقای نظری و همکارانش در انتشارت نظری کمال تقدیر و تشکر را دارم، برای همه این عزیزان خیر دنیا و آخرت را از خداوند متان خواستارم.